

Redactor: Elena Marinescu

Coperta: Mona Velcov

Traducerea a fost făcută după originalul în limba rusă: *Jizni i ciudesa blajenoi starite Matroni Moscovskoi, Pokrovskii Jenskii Stavropighialinai Monastâri.*

© Editura Sophia, pentru prezenta ediție

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Viața, minunile și acatistul sfintei Matrona din Moscova / trad. din lb. rusă de Lucia Ciornea. - Ed. a 2-a. - București : Editura Sophia, 2007
ISBN 978-973-136-012-6

I. Ciornea, Lucia (trad.)

235.3 Matrona
929 Matrona

Viața și minunile Sfintei Cuvioase Matrona din Moscova

Fericita Matrona (Matrona Dimitrievna Nikonova) s-a născut în anul 1881, în satul Sebino, județul Epifani (în prezent raionul Kimov), gubernia Tula. Acest sat se află la aproximativ 20 km de vestita câmpie Kulikov. Părinții Matronei, Dimitrie și Natalia, țărani, erau oameni credincioși, munceau cinstit, însă trăiau în sărăcie. Ei aveau patru copii: doi băieți, Ivan și Mihail, și două fete, Maria și Matrona. Când s-a născut Matrona, cea mai mică dintre copii, părinții nu mai erau tineri.

În sărăcia în care trăia familia Nikonov, al patrulea copil însemna mai întâi de toate o povară în plus. De aceea, din cauza sărăciei, încă înainte de a-l naște, mama a hotărât să scape de el. Despre uciderea pruncului nici nu putea fi vorba într-o familie patriarchală de țărani. În schimb, existau numeroase orfeline, unde copiii nelegitimi sau din familii nevoiașe erau educați pe seama statului sau a binefăcătorilor. Mama Matronei hotărâse să dea viitorul copil în orfelinat.

orbitele, ca la acea pasăre albă pe care o văzuse mama în vis. În schimb, Dumnezeu îi dăduse o altă vedere, și anume vederea duhovnicească. Încă din copilărie, în timpul nopții, când părinții dormeau, ea se furișa la colțul sfânt* și, într-un mod de neînțeles, lua de pe raft icoanele, le aşeza pe masă și, în liniștea nopții, se juca cu ele.

Copiii o necăjeau adesea pe Matrona și chiar își băteau joc de ea: fetițele o biciuiau cu urzici, știind că nu vede cine anume o lovea, sau o lăsau într-o groapă și apoi o urmăreau curioase cum încerca să iasă pe dibuite și, după ce reușea, cum o pornea agale spre casă. De aceea, de timpuriu Matrona a încetat să se mai joace cu copiii și aproape întotdeauna stătea singură acasă.

Pe la vîrsta de 7-8 ani Matrona și-a descoperit darul prezicerii și al vindecării bolnavilor.

Casa familiei Nikonov se găsea în apropierea bisericii Adormirii Maicăi Domnului, biserică frumoasă și singura pentru cele 7-8 sate învecinate. Părinților Matronei, oameni cuprinși de o mare evlavie, le plăcea să meargă împreună la slujbă. Matrona a crescut propriu-zis în biserică. Mergea la slujbe mai întâi cu mama, iar mai târziu singură, cu orice ocazie. Neștiind unde îi este fiica, mama o găsea de obicei în biserică.

* La ruși există un perete sau un colț de cameră rezervat special pentru icoane, care se numește *krasnii ugol* – colțul sfânt (*nota trad.*).

Avea locul său obișnuit – la stânga, după ușa de intrare, la peretele dinspre apus. Cunoștea bine cântările bisericești și deseori cânta împreună cu cântăreții. Se pare că încă din copilărie Matrona a dobândit darul rugăciunii neîncetate.

Când mama o compătimea și îi spunea: „Nefericita mea copilă!”, Matrona se mira: „Eu sunt nefericită? Vanea și Mișa sunt nefericiți.” Ea conștientiza încă de pe atunci că are de la Dumnezeu mult mai mult decât au alții.

Încă de timpuriu Matrona a fost însemnată de Dumnezeu cu darul dreptei socotințe, clarviziunii, al facerii de minuni și al vindecării bolnavilor. Cei apropiati observau că ea cunoștea nu numai păcatele omenești, crimele, ci și gândurile. Ea simțea apropierea unei nenorociri, a calamităților naturale și sociale. Prin rugăciunile ei oamenii primeau vindecare de boli și măngâiere în necazuri. În consecință, au început să vină în casa Nikonovilor tot felul de oameni, căruțe cu bolnavi din satele și comunele învecinate, din tot județul, chiar și din alte județe, precum și din alte gubernii. Erau aduși bolnavi care nu se puteau ridica din pat și pe care fetița îi punea pe picioare. Dorind să-i mulțumească Matronei, ei lăsau părinților alimente și alte daruri. Astfel fetița, în loc să fie o povară, a devenit principalul sprijin al familiei.

Părinților Matronei le plăcea să meargă la biserică împreună. Odată, la o sărbătoare, mama Matronei se îmbracă și-l cheamă pe soț să meargă cu ea, ca de obicei. Însă el refuză și nu se duse. Rămânând acasă, tatăl începu să citească rugăciuni și să cânte; Matrona rămăsese și ea acasă. Mama însă, aflându-se în biserică, era cu gândul mereu la soț. „Iată că n-a venit”, își spunea și își tot făcea griji. Când s-a terminat Liturghia, Natalia a venit acasă, iar Matrona a întâmpinat-o, spunând: „Tu, mamă, n-ai fost la biserică.” „Cum n-am fost? Doar numai ce am venit și, iată, acum mă dezbrac.” Însă fetița a insistat: „Uite, tata a fost la biserică, dar tu n-ai fost acolo.” Având vedere duhovnicească, ea văzuse că mama se aflase în biserică doar cu trupul.

Odată, într-o toamnă, Matrona stătea pe prisăpă. „De ce stai aici, e frig, mergi în casă”, îi spuse mama. „În casă nu am voie să stau, îi răspunse Matrona, îmi dau foc, mă împung cu furci...” „Dar nu-i nimeni”, se miră mama, neînțelegând nimic. Însă Matrona îi explică: „Tu, mamă, nu înțelegi, satana mă ispитеște.”

Altă dată Matrona îi spuse mamei: „Pregătește-te-te, cât de curând voi avea nuntă.” Mama i-a povestit totul preotului, care a venit și a împărtășit-o (întotdeauna venea să o împărtășească, la dorința ei). Si iată că peste câteva zile încep să apară numeroase căruțe la casa Nikonovilor, vin-

oameni cu necazurile lor, aduc cu ei bolnavi și toți întreabă de Matrona. Ea le citi rugăciuni și foarte mulți se vindecară. Mama o întrebă: „Matrona, ce se întâmplă?” Iar ea îi răspunse: „Nu îți-am spus că va fi nuntă?”

Xenia Ivanovna Sifarova, o rudă a familiei, povestea cum odată Matrona i-a spus mamei: „Eu am să plec acum, iar mâine va fi incendiu, însă tu nu vei arde.” Și, într-adevăr, dimineața a izbucnit incendiul. Aproape toată comuna a ars, dar vântul a îndreptat focul în celalătă parte a satului și astfel casa mamei a rămas neatinsă.

În adolescență i s-a ivit ocazia să călătorească. Fiica moșierului local, o Tânără evlavioasă și bună, Lidia Iankova, o lua deseori cu ea pe Matrona în pelerinaj: la Lavra Pecerska de la Kiev, la Lavra Sf. Treime-Sf. Serghie, în Sankt-Petersburg și în alte orașe și locuri sfinte din Rusia. A ajuns până la noi relatarea despre întâlnirea Matronei cu Sfântul cuvios Ioan de Kronstadt, care, după terminarea slujbei la catedrala Sf. Andrei din Kronstadt, a rugat poporul să-i facă loc Matronei, care pe atunci avea 14 ani, și a spus în auzul tuturor: „Matronușka, vino-vino la mine! Iată vine schimbul meu – al optulea stâlp al Rusiei.” Maica n-a lămurit nimănuia înțelesul acestor cuvinte, însă apropiații ei își dădeau seamă că părintele Ioan a prevăzut că Matrona va

sluji în mod deosebit Rusia și poporul rus în timpul prigonirii Bisericii.

Peste puțin timp, la vîrsta de 17 ani, Matrona și-a pierdut pe neașteptate capacitatea de a merge, i s-au luat picioarele. „Eu nu m-am ferit de asta – aşa a fost voia lui Dumnezeu”, obișnuia să spună.

A rămas imobilizată până la sfârșitul vieții. A trăit astfel, în diferite case și la diferite gazde, unde găsea adăpost, încă 50 de ani. Niciodată nu s-a plâns din cauza suferinței, ci cu smerenie își ducea crucea pe care i-o hărăzise Dumnezeu.

La o vîrstă încă fragedă, Matrona a prezis revoluția, cum „vor jefui, vor distrugе bisericile și vor prigoni pe mulți”. Alegoric, arăta cum va fi împărțit pământul, cum vor fi mai întâi uzurate cu lăcomie loturile unora de către alții, din dorința de a avea cât mai mult pământ, pentru ca apoi să-l părăsească și să fugă toți, care încotro, căci pământul nu va mai trebui nimănuia.

Pe moșierul Iankov din satul Sebino Matrona îl sfătuia înainte de revoluție să vândă tot și să plece peste hotare. Dacă ar fi ascultat-o, n-ar mai fi fost martor la jefuirea propriei averi și și-ar fi evitat moartea prematură, iar fiica sa ar fi evitat pribegiea.

O consăteancă a Matronei, Evghenia Ivanovna Kalacikova, povestea cum, chiar înainte de revoluție, o boieroaică a cumpărat în Sebino o casă, după care a venit la Matrona și i-a spus:

„Vreau să ridic o clopotniță.” „Ceea ce ți-ai pus în gând să faci nu se va împlini”, îi răspunse Matrona. Boieroaică s-a mirat: „Cum nu se va împlini, când am tot: și bani, și materiale ? !” Însă clopotnița nu s-a mai ridicat.

Pentru Biserica Adormirii Maicii Domnului, la insistența Matronei (care deja căpătase un renume în regiune și rugămintea căreia era primită ca o binecuvântare), a fost pictată icoana Maicii Domnului *Aflarea celor pierduți*. Iată cum s-a întâmplat.

Odată Matrona a rugat-o pe mama să-i spună preotului că la el în bibliotecă, pe un raft anume, se află o carte cu imaginea icoanei *Aflarea celor pierduți*. Părintele a rămas foarte mirat, dar a găsit, într-adevăr, carte, iar Matrona i-a spus mamei: „Eu voi comanda o astfel de icoană.” Mama s-a întristat la gândul că nu vor avea cu ce să o plătească. A mai trecut un timp și într-o zi Matrona i-a mărturisit din nou mamei: „Tot îmi apare în vis icoana *Aflarea celor pierduți*. Maica Domnului vrea să fie primită în biserică noastră.” Și pentru a-și găsi liniștea, Matrona a binecuvântat femeile să meargă prin toate satele, ca să strângă bani pentru icoană. Printre cei ce donaseră se aflau un bărbat care dăduse în silă o rublă și fratele lui, care dăduse în batjocură o copeică. Când banii i-au fost aduși Matronei, ea a găsit rubla și copeica și i-a spus mamei: „Înapoiază-i, aceștia îmi spurcă toti banii.”